

Adviesraad Sociaal domein
Hoofdstraat 50
7875AD Exloo

Ons kenmerk
14595-2020:901999
Behandeld door
J. Wolters
Doorkiesnummer
14 0591
Bijlage

Datum
18 februari 2020
Onderwerp
Ongevraagd advies inzake afschaffing collectieve ziektekostenverzekering

Geachte leden van de Adviesraad,

Op 28 oktober 2019 heeft u een ongevraagd advies gestuurd over de afschaffing collectieve zorgverzekering voor minima. U geeft aan dat op grond van nieuwe informatie u een nieuw advies wenst te geven. U adviseert de afschaffing van de collectieve zorgverzekering opnieuw tegen het licht te houden. Tevens adviseert u ons om te onderzoeken op welke wijze de inkomensachteruitgang van de groep chronisch zieken is te repareren, opdat zij niet onder het bestaansminimum zakken. In deze brief reageren wij op uw advies.

Geen wijziging in het eerder genomen besluit over de collectieve zorgverzekering

Wij hebben het besluit om de overeenkomst met Zilveren Kruis op te zeggen op een zo zorgvuldig mogelijke manier genomen. Daarbij hebben we uw raad ook om advies gevraagd. Onze ambtelijke medewerker heeft u zoveel mogelijke informatie verschaft waarbij u de gelegenheid had om alle vragen te stellen die u wilde. Op grond daarvan heeft uw raad eind juli 2019 een reactie gegeven die we hebben meegenomen in de uiteindelijke afweging. Uw nieuwe ongevraagd advies leidt niet tot een nieuw besluit. Hieronder benoemen wij daarvoor enkele argumenten.

Het besluit valt niet zo snel te wijzigen en leidt tot verwarring bij de doelgroep

Het ambtelijk apparaat is in de maanden oktober, november en december 2019 druk bezig geweest om het collegebesluit uit te voeren. En dus ook te investeren in communicatie met de doelgroep, het organiseren van inloopsprekuren en het beantwoorden van vragen van inwoners over de (gevolgen van de) besluitvorming.

Dit opnieuw wijzigen zal volgens ons college niet alleen leiden tot veel meer uitvoeringskosten voor de gemeente, maar ook voor mogelijke verwarring bij de doelgroep. Dit vindt ons college niet wenselijk.

Er is momenteel geen inhoudelijke reden tot heroverweging van het besluit

Ons college realiseert zich dat het stopzetten van een minimavoorziening en het zoeken/vinden van vervangende acties reacties oproept. Daarbij hebben we nooit ontkend dat individuele mensen erop achteruit zouden kunnen gaan. Echter, het is ook gebleken dat veel verzekerden in 2020 er financieel op vooruitgaan. Dit kan oplopen tot tientallen euro's per maand. De inzet van Voorzieningswijzer is dus grotendeels een succes geweest.

Er zijn momenteel geen aanwijzingen dat het stopzetten van de collectieve zorgverzekering voor minima voor grootschalige achteruitgang van de doelgroep heeft geleid. Het voorgaande betekent dat wij geen inhoudelijke redenen zien het besluit te wijzigen.

Er is geen sprake van nieuwe informatie

Uw raad baseert zich wat ons college betreft in het ongevraagd advies op informatie die al bekend was ten tijde van het eerder gevraagd advies. Er is nooit ontkend dat het besluit tot opzeggen van de overeenkomst gevolgen zou hebben. Voor de ene persoon zijn deze gevolgen negatief, voor de andere positief.

Maar een belangrijk argument voor ons college om de overeenkomst met Zilveren Kruis op te zeggen is nu juist dat inwoners de vrijheid moeten hebben om zelf keuzes te maken voor de zorgverzekering. In plaats van dat de gemeente dit voor hen doet. Met hulp van de Voorzieningswijzer hebben meerdere verzekerden in 2020 een goedkoper en beter pakket dan in 2019. En voor de gehele doelgroep mensen met een laag inkomen blijven bepaalde minimavoorzieningen bestaan en willen we proberen de meedoenwebwinkel verder uit te bouwen. Ook dit is een reden waarom wij het eerder genomen besluit handhaven.

Geen onderzoek naar inkomensreparatie chronisch zieken

Uw raad adviseert het college daarnaast om te onderzoeken op welke wijze inkomensachteruitgang van de groep chronisch zieken is te repareren. Wij zullen hier geen onderzoek naar starten, vooral omdat het repareren van inkomen voor chronisch zieken volgens ons college niet kan. En wel om de volgende redenen.

Het college mag geen inkomensbeleid voeren

In Nederland is afgesproken dat alleen het rijk verantwoordelijk is voor het inkomensbeleid. Oftewel, ons college is niet bevoegd om inkomensbeleid te maken. Het repareren van inkomensachteruitgang komt in de praktijk neer op het voeren van inkomensbeleid.

Het rijk heeft overigens met de zorgtoeslag zelf een middel bedacht voor mensen met een laag inkomen om de hoge kosten van de zorgverzekering te kunnen dragen. Dit is bewust inkomensbeleid.

Inkomensachteruitgang repareren is in strijd met het gelijkheidsbeginsel

De collectieve zorgverzekering is een minimavoorziening. Daarmee was ze in de afgelopen periode beschikbaar voor alle mensen met een inkomen tot 120% van de betreffende bijstandsnorm. Echter, slechts een deel van deze doelgroep maakte gebruik van de collectieve zorgverzekering. Indien we voor alle chronisch zieken de inkomensachteruitgang repareren ontstaat er spanning met het gelijkheidsbeginsel.

Ook voor andere mensen in de doelgroep minima/chronisch zieken kan er immers sprake zijn van inkomensachteruitgang. Dus de maatregel zou dan moeten gelden voor alle minima/chronisch zieken in Borger-Odoorn.

Voor mensen met een bijstandsuitkering levert reparatie financieel niets op

Een deel van de gebruikers van de collectieve zorgverzekering betrof mensen met een bijstandsuitkering. Indien mensen met een bijstandsuitkering (extra) inkomen ontvangen zal deze worden verrekend met de bijstandsuitkering. Per saldo zullen mensen met bijstand er dus niets op vooruit gaan. Het zou alleen gelden voor minima/chronisch zieken zonder bijstand.

Dit is een moeilijk uitvoerbare maatregel

Uw raad vraagt om een onderzoek naar inkomensreparatie van de groep chronisch zieken. De grote vraag hierbij is: wat is chronisch ziek? Wanneer is hiervan sprake? En wat is doorslaggevend: moet men behoren tot de doelgroep minima of behoren tot de doelgroep chronisch zieken? Dit zijn namelijk verschillende groepen. Er zijn ook mensen met een hoger inkomen die chronisch ziek zijn. En er zijn minima die kernegezond zijn. Dit maakt dat wij deze inkomensreparatie als moeilijk uitvoerbaar beschouwen en zullen wij hier dus ook geen onderzoek naar verrichten.

Tot slot

Het voorgaande betekent dat wij uw adviezen niet zullen overnemen. Toch willen we graag met u in gesprek blijven over hoe we de minimavoorzieningen in Borger-Odoorn, binnen de kaders die de gemeenteraad stelt, zo goed mogelijk kunnen krijgen en behouden. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor het gehele sociaal domein.

Voor vragen over deze brief kunt u terecht bij onze medewerker, de heer J. Wolters.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. D.C. Rensen

mr. J. Seton